

Handläggare

Agneta Elfving
Telefon: 08-50805294

Till

Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd

Underlag till förskolerapport 2026 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Styrning och ledarskap	5
2.1 Bakgrund.....	5
2.2 Förutsättningar för rektorns pedagogiska ledarskap	5
2.2.1 Hur skapar stadsdelsförvaltningen förutsättningar för rektor som pedagogisk ledare?	5
2.2.2 Hur stärker stadsdelsförvaltningens organisation rektors pedagogiska ledarskap?.....	6
2.3 Insatser utifrån det socioekonomiska stödet	6
2.3.1 Följer stadsdelsförvaltningen upp hur den socioekonomiska ersättningen används? Om ja, beskriv uppföljningarnas slutsatser, det vill säga dess effekter?	7
2.4 Införande av infomentor i relation till det systematiska kvalitetsarbetet.....	7
2.4.1 Upplever ni att det förändrade arbetssättet i Infomentor har lett till ett ökat fokus på undervisningen i det systematiska kvalitetsarbetet? Om ja, beskriv hur.....	7
3 Nationell måluppfyllelse	9
3.1 Skolverkets och SPSM:s kvalitetsdialoger	9
3.1.1 Vilka delar i ert kvalitetsarbete kommer ni att fokusera på framåt utifrån kvalitetsdialogerna? Beskriv också varför ni lagt fokus på just dessa delar.	9
3.2 Barngrupper utan förskollärare	10
4 Förskolans kompensatoriska uppdrag	11
4.1 Utbildningsinsatser för att höja personalens kunskaper i svenska språket	11
4.1.1 Hur har ni arbetat med att stärka förskolans personals kompetens och kunskap i yrkesvenska under året?	11
4.2 Barns närvaro i förskolan.....	12
4.2.1 Hur har ni utvecklat ert arbete med närvarostatistik?	12
4.2.2 Har ni ändrat verksamheternas organisation utifrån den bild närvarostatistiken ger? Om ja, beskriv hur.	13
4.2.3 På vilket sätt används er närvarostatistik för att främja barns närvaro?	13
4.3 Frågor om Kompetensutveckling	13
4.3.1 Vilka utvecklingsområden som föranleder utbildningsinsatser har ni identifierat under året.....	14
4.3.2 Vilka identifierade utbildningsinsatser har genomförts?	14

1 Inledning

På uppdrag av kommunfullmäktige tas en årlig stadsövergripande rapport fram i syfte att på ett överskådligt och lättillgängligt sätt beskriva utvecklingen och kvaliteten i stadens förskolor oavsett regiform.

Rapportens innehåll fokuserar på:

- strategiskt viktiga områden på övergripande nivå
- kommunfullmäktiges budgetuppdrag för verksamhetsområdet förskola samt
- områden kopplade till förskolans nationella uppdrag

Stadsdelsnämnderna bidrar till rapportens innehåll med underlag kring frågeområden som berör den kommunala förskolan. Stadsdelsnämndernas underlag, tillsammans med andra relevanta underlag, ligger till grund för rapporten.

Frågeområden i årets anvisningar finns under rubrikerna:

- Styrning och ledarskap
- Nationell måluppfyllelse
- Förskolans kompensatoriska uppdrag

Stadsdelsnämndernas underlag lämnas i samband med tertiärrapport 2 via särskild rapport i ILS:n.

Under varje rubrik i anvisningarna anges bakgrund till det berörda området samt ett antal frågor inom varje område. Anvisningarna anger även hur svaren ska redovisas.

Underlaget kan komma att kompletteras med dialoger mellan förskoleförvaltningen och stadsdelsförvaltningar i de frågor där en fördjupad förståelse behövs för att få helhetsbild av det som skrivs fram.

2 Styrning och ledarskap

2.1 Bakgrund

Ledarskapets kvalitet är grundläggande för en välfungerande verksamhet och framgångsrik utveckling av verksamheten. Ledarskap och styrning handlar om att på olika sätt stärka förutsättningarna för verksamheten.

Frågorna handlar om det pedagogiska ledarskapets förutsättningar, om det socioekonomiska stödets användning samt hur införandet av Infomentor i relation till det systematiska kvalitetsarbetet.

2.2 Förutsättningar för rektorns pedagogiska ledarskap

Huvudmannen ansvarar för att ge rektorn förutsättningar att pedagogisk ledare. Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och annan personal vid förskoleenheten har rektorn det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt genomförs i enlighet med de nationella målen. Att vara pedagogisk ledare innebär att i enlighet med läroplanen utveckla utbildningen. Det arbetet kräver till exempel resurser såsom avsatt tid eller stöd från huvudmannen. I det ingår vanligtvis även att huvudmannen tydliggör omfattningen av rektorns mandat, uppdrag och befogenheter.

2.2.1 Hur skapar stadsdelsförvaltningen förutsättningar för rektor som pedagogisk ledare?

Stadsdelsförvaltningen arbetar aktivt för att skapa förutsättningar för rektorer att utöva ett pedagogiskt ledarskap med fokus på utbildningens kvalitet och utveckling. Under året har arbetet med att utveckla gemensamma strukturer och arbetssätt fortsatt. Exempel på detta är kvalitetsdialoger i samband med verksamhetsbesök, kollegiala forum för strategisk planering och styrning samt rektorernas medverkan i Ifous-programmet *Förskolebarns förändrade kunnande* och den lokala styrgruppen för utvecklingsarbetet. Sammantaget bidrar detta till att stärka rektorernas förmåga att leda verksamhetsutveckling på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Stadsdelsförvaltningen har även tagit fram stadsdelsgemensamma underlag och stödmaterial som syftar till att underlätta uppföljning, analys och kvalitetsutveckling. Genom gemensamma arbetssätt skapas likvärdiga förutsättningar samtidigt som rektorerna får möjlighet att lägga mer tid på de pedagogiska frågorna.

För att ytterligare stödja rektorerna finns flera kompletterande stödfunktioner inom stadsdelsförvaltningen. Förskolans stab består av skolchef samt tre verksamhetscontrollers med uppdrag inom analys, uppföljning, utvecklingsarbete och barnhälsa. Därutöver erbjuds stöd från köhandläggare, logoped och förskolepsykolog samt funktioner inom ekonomi och HR. Syftet är att avlasta rektorerna och skapa utrymme för fokus på utbildningens kvalitet och utveckling.

Kompetensutveckling är också en viktig del i arbetet med att stärka rektorernas förutsättningar. Avdelningschefen för förskola uppmuntrar ett kontinuerligt lärande för både rektorer och biträdande rektorer. Samtliga fem rektorer och sex biträdande rektorer har genomgått rektorsprogrammet. Rektorer erbjuds också handledning eller coachning.

2.2.2 Hur stärker stadsdelsförvaltningens organisation rektors pedagogiska ledarskap?

I samband med införandet av Stockholms stads nya chefsstruktur 2025, genomfördes en omorganisation där tio förskoleenheter bildade sex större förskoleområden. Organisationen utformades för att ge rektorer bättre möjligheter att utöva ett övergripande pedagogiskt ledarskap. I januari 2026 minskades antalet områden från sex till fem till följd av det minskade barnantalet.

Varje förskoleområde leds av en rektor som har personalansvar för två till tre biträdande rektorer samt ett begränsat antal övriga medarbetare, såsom specialpedagog, administratör och måltidspersonal. Genom att rektor har få direktrapporterande medarbetare skapas bättre förutsättningar att fokusera på strategisk ledning, kvalitetsutveckling och uppföljning av utbildningen.

De biträdande rektorerna ansvarar för var sin enhet bestående av två till fyra förskolor. Inom respektive enhet ansvarar de för personalledning av förskollärare och barnskötare samt för den operativa driften, exempelvis bemanning och andra organisatoriska förutsättningar för verksamheten. Ansvarsfördelningen mellan rektor och biträdande rektor syftar till att skapa goda förutsättningar för ett nära ledarskap i verksamheten samtidigt som rektor ges möjlighet att fokusera på det övergripande pedagogiska ledarskapet och utvecklingsarbetet.

Under året har stadsdelsförvaltningen fortsatt arbetet med att tydliggöra roller, mandat och ansvar för både rektorer och biträdande rektorer. Organisationen är fortfarande relativt ny och det finns behov av fortsatt tid för att arbetssätt och ansvarsfördelning ska bli fullt etablerade. Att utöva ett nära ledarskap i en större organisation innebär samtidigt vissa utmaningar, både utifrån tidsmässiga förutsättningar och medarbetares förväntningar. Trots detta visar medarbetarundersökningen en hög grad av nöjdhet, vilket tyder på att organisationen i huvudsak skapar goda förutsättningar för ledarskap och verksamhetsutveckling. Samtidigt aktualiserar utredningen *Rektor i fokus - förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap* (SOU 2026:4) förslag om en tydligare koncentration av ledningsansvaret till rektor och hur biträdande rektors uppgifter ska definieras framöver. Stadsdelsförvaltningens erfarenhet är att de biträdande rektorerna i den nuvarande organisationen är en central förutsättning för att rektor ska kunna utöva ett nära pedagogiskt ledarskap och samtidigt vara närvarande i förskoleområdets kvalitets- och utvecklingsarbete.

2.3 Insatser utifrån det socioekonomiska stödet

Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens olika förutsättningar och behov. Samtliga huvudmän fördelar resurser till utbildningen i förskolan och rektorn ansvarar för att fördela resurser inom en förskoleenhet efter barnens olika förutsättningar och behov.

Förskolans utbildning behöver utformas på olika sätt vilket gör att resursfördelningen blir olika för olika förskolor. För att skapa en förskola med utjämnande socioekonomiska effekter är det viktigt att vid resursfördelningen beakta de socioekonomiska förhållanden som barnen lever i. För barn som lever i socioekonomiskt utsatta miljöer kan till exempel barngruppens storlek, personalens utbildningsnivå och personalens språkkunskaper vara extra viktiga.

2.3.1 Följer stadsdelsförvaltningen upp hur den socioekonomiska ersättningen används? Om ja, beskriv uppföljningarnas slutsatser, det vill säga dess effekter?

Ja. En del av den socioekonomiska ersättningen fördelas utifrån socioekonomiska kriterier till varje förskola och följs upp i den ordinarie kvalitetsuppföljningen samt genom kommunfullmäktiges indikatorer. Uppföljningen visar att ersättningen stärker verksamheternas möjligheter att möta barns olika behov samt bidrar till ökad personaltäthet och mindre barngrupper.

En del av ersättningen avser verksamhetsstöd och följs upp två gånger per år i dialog med rektor, specialpedagog och verksamhetscontroller för barnhälsa. Uppföljningen fokuserar på hur tilläggsbeloppen används och vilka effekter insatserna ger. På mötet förs också en dialog kring aktuell närvarostatistik för de barn som har behov av särskilda insatser. Resultaten visar att medlen främst används för att stärka det kompensatoriska uppdraget genom särskilda pedagogiska insatser; som extra anpassningar för det enskilda barnet, samt ett mer strukturerat arbete med kommunikationsstöd och tydliggörande pedagogik.

En tredje del av ersättningen används för att säkerställa tillgång till specialpedagogisk kompetens i förskoleområdena. Genom specialpedagoger, tillsammans med logoped, förskolepsykolog och verksamhetscontroller för barnhälsa, stärks arbetslagens förmåga att möta barns olika behov.

Sammantaget visar uppföljningarna att den socioekonomiska ersättningen bidrar till ökad likvärdighet, förbättrade möjligheter att möta barns olika behov och stärkta förutsättningar för barns utveckling och lärande.

2.4 Införande av infomentor i relation till det systematiska kvalitetsarbetet

Infomentor infördes i Stockholms stads kommunala skolor inför höstterminen 2024 som ersättare för den tidigare Skolplattformen. För pedagoger och personal fungerar Infomentor som ett digitalt stöd för dokumentation och elevkommunikation.

2.4.1 Upplever ni att det förändrade arbetssättet i Infomentor har lett till ett ökat fokus på undervisningen i det systematiska kvalitetsarbetet? Om ja, beskriv hur.

Det är i dagsläget för tidigt att dra några tydliga slutsatser om i vilken utsträckning det förändrade arbetssättet i Infomentor har lett till ett ökat fokus på undervisningen i det

systematiska kvalitetsarbetet, då arbetssättet infördes i januari 2026. Implementeringen pågår fortfarande och förskoleområdena befinner sig i olika faser av förändringsarbetet.

Arbetet har hittills till stor del handlat om att skapa förståelse för det nya arbetssättet och stärka personalens förmåga att planera, dokumentera och analysera undervisning utifrån barns utveckling och lärande. För att stödja implementeringen har stödmaterial i form av en kommunikationsplan tagits fram, som beskriver arbetssättets syfte samt hur de olika delarna i Infomentor hänger samman inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Samtidigt börjar en fördjupad medvetenhet växa fram kring hur undervisningens innehåll, syfte och genomförande kan planeras, dokumenteras och följas upp i relation till barns lärande. Det finns en ökad förståelse för sambandet mellan läroplansmål, undervisning och de förändringar i kunnande som verksamheten vill bidra till hos barnen.

Arbetet med de pedagogiska planeringarna bidrar till att synliggöra detta samband på ett tydligare sätt. Läroplanens mål har organiserats i sju läroplansområden. Under läsårets fyra planeringsperioder ligger tre läroplansområden i fokus åt gången. Utifrån dessa väljer arbetslagen tre läroplansmål med utgångspunkt i den aktuella barngruppens behov och förutsättningar. För varje mål formuleras ett önskat förändrat kunnande, undervisningsstrategier, aktiviteter samt former för dokumentation och uppföljning. Det skapar bättre förutsättningar att följa den röda tråden från läroplansmål och undervisning till barns lärande och den efterföljande analysen.

Sammantaget bedöms arbetssättet ha skapat bättre förutsättningar för ett ökat fokus på undervisning, även om det ännu är för tidigt att bedöma de långsiktiga effekterna.

3 Nationell måluppfyllelse

Enligt skollagen ska förskolan säkerställa en trygg, likvärdig utbildning med hög pedagogisk kvalitet för alla barn.

Frågorna handlar om Skolverkets och SPSM:s kvalitetsdialoger samt antal förskollärare i barngrupper.

3.1 Skolverkets och SPSM:s kvalitetsdialoger

Skolverket och SPSM har genomfört kvalitetsdialoger med Stadsdelsförvaltningarna och Förskoleförvaltningen. Syftet med dialogerna är att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet vilket ska leda till ökad kvalitet och likvärdighet i skola och förskola. Dialogerna utgår från områdena likvärdighet, kvalitet samt barns utveckling och lärande och frågor.

3.1.1 Vilka delar i ert kvalitetsarbete kommer ni att fokusera på framåt utifrån kvalitetsdialogerna? Beskriv också varför ni lagt fokus på just dessa delar.

Kvalitetsdialogerna med Skolverket och SPSM har bekräftat betydelsen av det pågående arbetet med *kompetent ledarskap* och *ett systematiskt kvalitetsarbete med undervisningen i fokus*. Dialogerna har särskilt synliggjort behovet av att stärka förståelsen för hur det systematiska kvalitetsarbetet kan bidra till utveckling av undervisningen och skapa en tydligare koppling mellan olika nivåer i styrkedjan.

En prioriterad del i det fortsatta arbetet är därför implementeringen av de pedagogiska planeringarna. Planeringarna är en bärande struktur för det systematiska kvalitetsarbetet på samtliga nivåer i organisationen. Stadsdelsförvaltningen kommer därför fortsatt att prioritera arbetet med att skapa en gemensam förståelse för planeringarnas syfte och användning. Fokus ligger just nu på att stödja rektorer, biträdande rektorer, förskollärare och arbetslag i att använda planeringarna som ett underlag för analys, uppföljning och utveckling av undervisningen samt att tydliggöra hur analyser från olika nivåer bidrar till ökad kvalitet och likvärdighet för barnen.

Under hösten 2025 (september till november) genomfördes kvalitetsdialoger i samtliga förskoleområden. Dialogerna utgick från nationella målsättningar, delmål och indikatorer med fokus på delmål 1, *Varje barn med rätt till förskola har lika tillgång till utbildning*, med särskilt fokus på barns deltagande och närvaro i förskolan, samt delmål 5, *Varje barn stimuleras i sin språkutveckling i svenska och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera*. Dialogerna bekräftade vikten av att fortsatt följa upp och utveckla arbetet inom dessa områden. Särskilt tydliggjordes betydelsen av att systematiskt analysera barns deltagande och närvaro samt att säkerställa att undervisningen ger alla barn goda förutsättningar att utveckla språk och kommunikation. Dessa områden kommer därför även fortsättningsvis att vara en integrerad del av kvalitetsarbetet.

Under hösten kommer stadsdelsförvaltningen att fortsätta dialogen med rektorer och biträdande rektorer i olika forum för att fördjupa arbetet inom de identifierade

utvecklingsområdena. Kvalitetsdialoger och verksamhetsbesök planeras att genomföras under våren 2027.

3.2 Barngrupper utan förskollärare

Förskoleförvaltningen har under flera år följt upp antalet barngrupper som saknar legitimerade förskollärare.

Med antal barngrupper avses, i enlighet med Skolverkets definition, den konstellation som barn vistas i större delen av dagen.

Enligt *Skollagen* 2 kap. 13, 15 §§ ska en legitimerad förskollärare ansvara för den undervisning som han eller hon bedriver.

Mätdatum är tertialrapport 2, uppgifter kan hämtas via beräkningsmodellen.

Tabell 1.1

	2026 (halvår)
Antal barngrupper totalt	133
Antal barngrupper som saknade legitimerad förskollärare	1

4 Förskolans kompensatoriska uppdrag

4.1 Utbildningsinsatser för att höja personalens kunskaper i svenska språket

Personalen i förskolan behöver ha tillräckliga kunskaper för att kunna samtala, läsa högt och introducera nya ord och begrepp för barnen på ett rikt och nyanserat sätt så att bestämmelserna i läroplanen uppfylls.

Under åren har flera utbildningsinsatser för att höja personalens kunskaper i svenska språket har genomförts i alla stadsdelar.

Under 2026 genomför Revisionskontoret i Stockholms stad en revision av förskolepersonalens kompetens och kunskapsnivå i svenska språket.

4.1.1 Hur har ni arbetet med att stärka förskolans personals kompetens och kunskap i yrkesvenska under året?

Under året har inga nya kompetenshöjande insatser genomförts inom området. Dock finns det fortfarande utmaningar kopplade till svensk kunskap hos delar av personalgruppen. Många medarbetare har tidigare deltagit i den kompetensutvecklingsinsats som genomfördes i samarbete med Hermods under åren 2023-2024. Trots insatsens omfattning har resultaten inte motsvarat förväntningarna, och det har hittills varit svårt att se några tydliga effekter i verksamheten eller ett samband mellan insatsen och förbättrade resultat i barnens språkutveckling i svenska. Samtidigt är flerspråkiga medarbetares kompetens en värdefull resurs för barn som har ett annat modersmål än svenska. Rektorer arbetar med att se över arbetslagens sammansättning för att säkerställa att barnen får tillgång till en språkrik miljö med god exponering för svenska. För att stärka inkludering, trygghet och språkutveckling bland medarbetarna ska svenska vara det gemensamma språket i personalrum och andra gemensamma sammanhang.

Stadsdelsförvaltningen påbörjar under hösten en satsning på dialogisk högläsning som en del av arbetet med att stärka barnens språkutveckling. Genom dialogisk högläsning får barnen möjlighet att utveckla sitt ordförråd, sin språkförståelse och sin förmåga att uttrycka tankar, erfarenheter och resonemang i fördjupade samtal utifrån litteraturen med vuxna och andra barn. Arbetssättet förväntas också bidra till att personalen utvecklar sin egen språkliga kompetens i svenska, bland annat genom ett utökat ordförråd, ökad språkmedvetenhet och träning i att använda språket i pedagogiska sammanhang.

Stadsdelsförvaltningen följer utvecklingen av de förslag som presenterats i utredningen *Förutsättningar för en likvärdig och språkutvecklande förskola* (SOU 2026:37). Utredningen lyfter fram svenska som det primära språket i förskolans verksamhet och betonar dess centrala betydelse för barns språk-, kunskaps- och sociala utveckling. För att förskolan ska kunna fullgöra sitt uppdrag och ge alla barn goda förutsättningar att utveckla svenska språket är det också viktigt att medarbetarna har goda kunskaper i svenska och kan använda språket aktivt och medvetet i det pedagogiska arbetet. Stadsdelsförvaltningen avvaktar den fortsatta

hanteringen av utredningens förslag och bedömer att framtida insatser för att stärka medarbetares kunskaper i svenska är angelägna och med fördel kan samordnas genom förskoleförvaltningen.

Tabell 1.2

Fråga	2024	2025	2026
Antal medarbetare som av rektor har bedömts behöva kompetensutveckling i svenska, totalt för stadsdelsområdet	17		
Antal medarbetare som har genomfört någon form av kompetensutveckling inom svenska	17		

4.2 Barns närvaro i förskolan

I rapporten Förskola i Stockholm 2025 beskrevs hur stadsdelsförvaltningarna börjat använda sig av den statistik som finns att tillgå genom närvarosystemet Tempus.

4.2.1 Hur har ni utvecklat ert arbete med närvarostatistik?

Stadsdelsförvaltningen har sedan hösten 2024 följt upp barns faktiska närvaro med stöd av Tempus. Uppgifter samlas in under två treveckorsperioder per termin och analyseras både på aggregerad nivå och inom respektive förskoleområde. Erfarenheterna från uppföljningsarbetet har lett till att fokus successivt förändrats från att främst analysera den genomsnittliga procentuella närvaron till att i högre grad följa antalet barn med omfattande frånvaro. Förvaltningen bedömer att detta ger en mer relevant bild av verksamhetens utmaningar, eftersom en genomsnittlig närvaro kan dölja att en mindre grupp barn har en problematisk frånvaro som riskerar att påverka deras utveckling, lärande och delaktighet i förskolans verksamhet.

På förskoleområdesnivå används resultaten för att identifiera barn med avvikande eller oroande frånvaromönster och därigenom möjliggöra tidiga insatser vid behov. Samtidigt behöver resultaten tolkas med försiktighet. Frånvaro kan ha många orsaker, såsom sjukdom, vårdnadshavares arbetssituation eller tillfälliga familjeomständigheter, och statistiken behöver därför alltid kompletteras med bedömningar och kunskap om barnets individuella situation.

På aggregerad nivå används statistiken för att följa utvecklingen över tid och analysera om genomförda insatser bidrar till att minska antalet barn med hög frånvaro och stärka barns kontinuerliga deltagande i utbildningen. Arbetet med närvarostatistiken har också bidragit till ökad kunskap om barns frånvaromönster och skapat bättre förutsättningar för ett mer systematiskt, träffsäkert och likvärdigt uppföljningsarbete inom förskoleområdena.

4.2.2 Har ni ändrat verksamheternas organisation utifrån den bild närvarostatistiken ger? Om ja, beskriv hur.

Stadsdelsförvaltningen har inte genomfört några övergripande organisatoriska förändringar utifrån närvarostatistiken. Däremot används statistiken aktivt i det dagliga arbetet för att planera och anpassa verksamheten utifrån barns faktiska närvaro.

På enhetsnivå används uppgifter om närvaro för att planera bemanning, organisera barngrupper och anpassa undervisningen utifrån aktuellt barnantal. Statistiken bidrar därmed till att skapa förutsättningar för en verksamhet som svarar mot barnens behov och ger goda möjligheter till delaktighet, utveckling och lärande.

4.2.3 På vilket sätt används er närvarostatistik för att främja barns närvaro?

Under hösten 2025 var barns närvaro i förskolan ett särskilt fokusområde i stadsdelsförvaltningens kvalitetsdialoger. I dialogerna framkom en samstämmig bild av att barns närvaro i förskolan ses som en viktig förutsättning för barns utveckling, lärande och delaktighet. Det framkom också att verksamheterna i hög grad arbetar aktivt för att främja barns närvaro och uppmärksamma barn med avvikande eller oroande frånvaromönster.

Som en del av utvecklingsarbetet har en gemensam rutin för hantering av barns frånvaro tagits fram. Syftet med rutinen är att säkerställa att förskolan tidigt kan identifiera barn med oroande frånvaro och vidta lämpliga åtgärder. Rutinen omfattar både anmäld och oanmäld frånvaro och ska bidra till en trygg, säker och likvärdig hantering av närvaro och frånvaro i samtliga förskolor.

Närvarostatistiken används som underlag för att uppmärksamma avvikande eller oroande närvaromönster. Förskollärare, ibland tillsammans med specialpedagog, rektor eller biträdande rektor, för dialog med vårdnadshavare när det finns oro kring ett barns närvaro. Syftet är att i ett tidigt skede skapa förståelse för orsakerna till frånvaron och tillsammans hitta vägar som främjar barnets deltagande i utbildningen.

Frågor om barns närvaro och deltagande ingår även i stadsdelsförvaltningens reviderade barnkonferensmaterial. Detta stärker verksamheternas möjligheter att systematiskt följa upp barns närvaro och säkerställa att barn som riskerar att gå miste om utbildningens möjligheter uppmärksammas och får rätt stöd i tid.

4.3 Frågor om Kompetensutveckling

Huvudmannen ska fortlöpande analysera personalens kompetensutvecklingsbehov. De behov som identifieras i utbildningen ska utgöra utgångspunkten för vilken kompetensutveckling som prioriteras. Huvudmannen behöver därför ge rektorn möjlighet till sådana organisatoriska förutsättningar som är nödvändiga för att rektorn ska kunna genomföra systematiska

uppföljningar och analyser av utbildningen.

4.3.1 Vilka utvecklingsområden som föranleder utbildningsinsatser har ni identifierat under året

- Behov av kompetensutveckling kopplad till de nya skrivningarna i förskolans läroplan.
- Behov av ökad kompetens inom barns generella språkutveckling samt flerspråkiga barns språkutveckling i svenska.
- Behov av att stärka personalens kunskaper i svenska för att skapa goda förutsättningar för kommunikation, kollegialt lärande och barns språkutveckling.
- Behov av fördjupade kunskaper kring arbete med barn i behov av särskilt stöd inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.
- Behov av ökad kompetens kring barns rättigheter, tidig upptäckt av barn som riskerar att fara illa samt förskolans ansvar och arbetssätt vid oro för ett barns situation.
- Behov av ökad kompetens inom HBTQI och rasism.
- Behov av ökad kunskap om fysisk aktivitet och hälsosamma levnadsvanor som en del av det pedagogiska uppdraget.
- Behov av kunskap och färdigheter kopplade till den digitala plattformen Infomentor.
- Behov av att stärka verksamhetens utvecklingsarbete genom praktisk forskning och samverkan med externa aktörer.
- Behov av stöd och kompetensutveckling kopplat till den nya chefsprofilen, med fokus på ett hållbart ledarskap och ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

4.3.2 Vilka identifierade utbildningsinsatser har genomförts?

Följande utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser har genomförts eller påbörjats:

- Utbildningsinsatser har genomförts för medarbetare i ledningsfunktion och medarbetare i två av fem förskoleområden utifrån de nya skrivningarna i förskolans läroplan.
- En utvecklingsdag för all personal genomfördes i november med fokus på barns generella språkutveckling. I samband med detta medverkade biblioteken med konkreta exempel på hur högläsning kan genomföras samt vilken betydelse litteraturens har för barns språkutveckling.
- Fortbildning inom dialogisk högläsning påbörjas under hösten med fokus på barnskötarna.
- Kompetensutvecklingsinsatser för att stärka personalens kunskaper i svenska har fortsatt diskuterats.
- Samtliga förskolor har tagit fram eller reviderat handlingsplaner för daglig fysisk aktivitet.
- Rektorer, biträdande rektorer och specialpedagoger har genomgått Barnrättsstrategutbildning via SKR.
- Specialpedagoger, har genomfört stadens diplomutbildning om HBTQI. Under hösten kommer alla medarbetare i förskolan genomföra HBTQI- utbildningen.

- Utbildning, införande och stöd av den digitala plattformen Infomentor har genomförts för rektorer, biträdande rektorer och förskollärare.
- Medverkande i Ifous-programmet *Förskolebarns förändrade kunnande* har fortsatt under året. Programmet syftar till att stärka förskolans förmåga att systematiskt följa, analysera och synliggöra barns lärande och utveckling, samt att utveckla undervisningen utifrån barns förändrade kunnande över tid. Genom praktikinrä forskning får förskollärare och ledning möjlighet att fördjupa sin förståelse för vad som främjar barns lärande och hur undervisningens kvalitet kan utvecklas. Arbetet bidrar till att stärka det vetenskapliga förhållningssättet i verksamheten och skapa en mer likvärdig utbildning för barnen.
- Inom ramen för samverkansprojektet med socialtjänsten har åtta förskolor deltagit i ett utvecklingsarbete med fokus på tidig upptäckt av barn som riskerar att fara illa samt på att stärka förskolans förebyggande och främjande arbete. Projektet har bidragit till ökad kunskap om barns utsatthet, stärkt samverkan mellan förskola och socialtjänst samt utvecklat gemensamma arbetssätt. Ett konkret resultat är samtalsmaterialet **"Trygg att berätta"**, som ger pedagoger stöd i samtal med barn om trygghet, relationer och svåra livssituationer. De arbetssätt och verktyg som utvecklats inom projektet ska utifrån behov introduceras i samtliga förskolor.
- Kompetensutveckling kopplad till den nya chefsprofilen har påbörjats, med fokus på hållbart ledarskap